

spremljati napredek na teh področjih in ga ocenjevati po možnosti skupaj s socialnimi partnerji tretjih držav (ali tam dejavnih, priznanih predstavniških organizacij civilne družbe), ki jih priznava ILO, ter se odzvati s trgovinskimi sankcijami, če ugotovi poslabšanje stanja. Na žalost pričujoče sporočilo Komisije tega ne omenja.

4.6 Na splošno Odbor Komisijo in države članice poziva, da svojim trgovinskim partnerjem pokažejo, da trajnostnega razvoja ne smejo razumeti kot povzročitelja stroškov temveč kot dejavnik blaginje tako za njihova gospodarstva, ki stremijo k višjemu življenjskemu standardu, kot tudi za ves svet.

V Bruslju, 17. maja 2006

Predsednica

Evropskega ekonomsko-socialnega odbora

Anne-Marie SIGMUND

Mnenje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o ocenjevanju in obvladovanju poplav

COM(2006) 15 konč. – 2006/0005 (COD)

(2006/C 195/09)

Svet je 13. februarja 2006 sklenil, da v skladu s členom 175(1) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti Evropski ekonomsko-socialni odbor zaprosi za mnenje o zgoraj omenjenem dokumentu.

Strokovna skupina za kmetijstvo, razvoj podeželja in okolje, zadolžena za pripravo dela Odbora na tem področju, je mnenje sprejela 26. aprila 2006. Poročevalka je bila gospa SÁNCHEZ MIGUEL.

Evropski ekonomsko-socialni odbor je mnenje sprejel na 427. plenarnem zasedanju 17. in 18. maja 2006 (seja z dne 17. maja) s 141 glasovi za, nobenim glasom proti in 3 vzdržanimi glasovi.

1. Sklepi in priporočila

1.1 EESO pozdravlja predlog Evropske komisije za direktivo o poplavah, kakor jo je Odbor zahteval v svojem mnenju o prejšnjem sporočilu⁽¹⁾, saj so vključeni metodologija in instrumenti, ki jih je oblikovala Okvirna direktiva o vodah. Z vključitvijo zemljevidov in načrtov v načrt za povodja se bodo lahko uredile vse dejavnosti v zvezi z upravljanjem celinskih plovnih poti in njihovih obalnih območij.

1.2 Učinkovitost teh ukrepov je zelo odvisna od predhodne ocene razmer v povodjih in njihovih obalnih območjih, ki temelji na podrobni analizi sedanjih razmer, zlasti na zelo ogroženih področjih zaradi človeške dejavnosti in podnebnih sprememb.

1.3 Poudariti je treba tudi ukrepe za preprečevanje škodljivih posledic poplavljanja, vključno z ukrepi za obveščanje in sodelovanje javnosti. Zato pozivamo Komisijo, da v načrte za povodja vključi ukrepe iz člena 14 Okvirne direktive o vodah in iz sedanjega predloga direktive.

1.4 Razširiti je treba načrte obvladovanja tveganja in izdelavo kart tveganja, kakor so predvideni v predlogu. Razvrščanje poplavno ogroženih povodij bi moralo vključevati tako preventivne ukrepe (z ustreznimi finančnimi sredstvi) kakor tudi merila, ki jih je treba izpolniti za zmanjšanje stroškov in povečanje koristi za ljudi. To bi omogočilo integrirati in trajnostni razvoj poplavnih območij.

1.5 Na koncu je treba dodati, da bi morali okrepiti vse politike, ki v okviru ukrepov Skupnosti za večdisciplinarno raziskovanje in koordinacijo vplivajo na evropske vode.

2. Uvod

2.1 Direktivi 2000/60/ES in Okvirni direktivi o vodah je vedno nekaj manjkalo: določitev cilja glede preprečevanja in odpravljanja posledic poplav ter varovanja pred njimi. V zadnjem desetletju je bilo v EU več kot 100 poplav, ki so

⁽¹⁾ Mnenje CESE 125/2005, UL C 221, 8. 9. 2005.

povzročile veliko smrtnih žrtev in precejšnjo gospodarsko škodo. Komisija je že predstavila sporočilo ⁽²⁾, ki analizira razmere in predlaga usklajevanje ukrepov v Evropski uniji. Ta predlog je del tega.

2.2 Sporočilo in predlagana direktiva poudarjata potrebo po tem, da se vsi ukrepi, ki se sprejmejo v okviru vodne politike, uskladijo z drugimi politikami Skupnosti za preprečevanje in zmanjševanje posledic poplavljanja. Raziskovalna politika (ki uporablja raziskovalne projekte kot so „FLOODsite“, da bi pomagala izboljšati analizo poplavne ogroženosti) in regionalna politika (s strukturnimi skladi, zlasti Evropskim skladom za regionalni razvoj in skupno kmetijsko politiko, ter z ločevanjem in navzkrižno skladnostjo ⁽³⁾) tvorita celoto, ki lahko da boljše rezultate kakor samo posamezni ukrepi v zvezi z vodami.

2.3 Cilj predloga je zmanjšanje in obvladovanje tveganja poplav, ki vplivajo na življenje in zdravje ljudi in njihovo premoženje ter na naravo in okolje. Vključitev tega predloga v Okvirno direktivo o vodah bo omogočila poenostavljanje organizacijskih in upravnih postopkov, saj ustreza obstoječim vodnim območjem v skladu z Okvirno direktivo o vodah. To pomeni, da bi se morali vsi ukrepi za preprečitev in zmanjšanje tveganja poplav izvajati v okviru načrtov za povodje vsake posamezne reke. To pomeni tudi, da so v obeh primerih pristojni isti organi in da bodo prevzeli to novo odgovornost. Poleg tega je treba opozoriti, da bo usklajevanje časovnega razporeda iz novega predloga s tistim iz Okvirne direktive o vodah povečalo učinkovitost.

2.4 EESO se strinja s predlogom direktive, ki jo je pozorno preučil, in ugotavlja, da vsebuje veliko predlogov iz mnenja Odbora o sporočilu iz leta 2004 ⁽⁴⁾. Zato nam ne preostane drugega, kot da poudarimo nalogo, ki jo mora opraviti Komisija. Njena vloga pri zagotavljanju, da se izpolnijo določbe iz Okvirne direktive o vodah, je jamstvo, da bodo organi oblasti držav članic te določbe pravilno izvajali, ne da bi pri tem pozabili na morebitne koristi tretjih držav, ki z Evropsko unijo delijo povodja.

3. Povzetek predloga

3.1 Predlog je razdeljen na sedem poglavij:

- prvo poglavje navaja splošne določbe, ki opredeljujejo cilje predloga ter poplave in tveganje poplav, pri čemer dopolnjujejo opredelitve iz člena 2 Okvirne direktive o vodah;

⁽²⁾ Sporočilo Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: Obvladovanje nevarnosti poplav – Preprečevanje poplav, varstvo pred njimi in ublažitev posledic (COM(2004) 472 konč., 12. 7. 2004).

⁽³⁾ Uredba št. 1698/2005 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP).

⁽⁴⁾ Mnenje EESO 125/2005, glej opombo 1. (UL C 221 z dne 8.9.2005)

- drugo poglavje opisuje predhodno presojo tveganja poplav za vsako posamezno povodje, v členu 4(2) pa je navedenih nekaj minimalnih zahtev. Na podlagi te ocene je treba povodja razvrstiti v eno od dveh kategorij: povodja, v katerih ni tveganja poplav, in povodja, v katerih je tveganje poplav precejšnje. Oceno je treba pripraviti najmanj vsako tretje leto po datumu začetka veljavnosti te direktive;

- izdelava kart poplavne ogroženosti je predvidena v tretjem poglavju. Zajeta so ne samo povodja, ampak tudi obalna območja, ki so znotraj vodnega območja. Te karte morajo upoštevati verjetnost poplav za vsako posamezno geografsko območje in oceniti morebitni vpliv na prebivalstvo, lokalno gospodarstvo in okolje;

- načrti za obvladovanje tveganja poplav so navedeni v četrtem poglavju (člen 9 in naprej). Države članice morajo na podlagi predhodne ocene pripraviti in izvesti načrte za obvladovanje tveganja poplav za vsako posamezno vodno območje, da bi se zmanjšala verjetnost poplav in njihove posledice. Zato morajo načrti obravnavati upravljanje voda, upravljanje tal, prostorsko načrtovanje in uporabo zemljišč. Ukrepi nikakor ne smejo imeti negativnega vpliva na sosednje države;

- obveščanje in sodelovanje javnosti (peto poglavje) vključuje določbe člena 14 Okvirne direktive o vodah in bi morale biti sestavni del priprave tako predhodne ocene kakor tudi načrtov upravljanja;

- šesto poglavje navaja odbor, ki se za pomoč Komisiji ustanovi na podlagi člena 21 Okvirne direktive;

- sedmo poglavje določa leto 2018 kot rok za predložitev poročila Komisije Parlamentu in Svetu ter predvideva, da morajo države članice Komisiji sporočiti določbe, ki jih sprejmejo za prenos te direktive v nacionalno zakonodajo, največ dve leti po začetku njene veljavnosti.

4. Pripombe k predlogu

4.1 EESO meni, da vključitev tega predloga v metodologijo Okvirne direktive o vodah spodbuja vključevanje načrtov obvladovanja poplav v načrte za povodja, kar zagotavlja izvajanje potrebnega načrtovanja po vsej dolžini posameznega povodja ter združljivost in ustrezno usklajenost ukrepov in dejavnosti pristojnih organov oblasti na različnih ravneh (lokalni, državni, čezmejni itd.).

4.2 Poleg tega vključitev obvladovanja poplav v Okvirno direktivo o vodah vsebinsko podpira opredelitev poplavljanja kot naravnega in običajnega pojava ob rekah in obalnih sistemih. Tveganje poplav je opredeljeno v smislu negativnega vpliva na zdravje ljudi, okolje in gospodarsko dejavnost ter na škodo na vodnih telesih, ki jih zajema Okvirna direktiva o vodah.

4.3 potreba po začetni oceni tveganja poplav je bil eden od naših glavnih sklepov⁽⁵⁾. Verjamemo namreč, da bodo določbe iz členov 4 in 5 predlagane direktive v pomoč znanstveni pripravi načrtov obvladovanja poplav. Omeniti je treba nekatere zahteve, kot so:

- opis preteklih poplav;
- opis procesov poplavljanja in njihove občutljivosti na spremembe;
- opis razvojnih načrtov, ki bi povzročili spremembo uporabe zemljišča ali razmestitev prebivalstva in porazdelitev gospodarskih dejavnosti, ki povečujejo tveganje poplav.

4.4 Poleg tega se zdi, da je treba razvrstiti povodja in obalna območja glede na stopnjo tveganja poplav. EESO se strinja, da je cilj tega obvladovanja tveganja zmanjšati verjetnost poplav in njihovih posledic in da je treba zaradi tega razvrstiti dejavnosti in ukrepe, ki se lahko sprejmejo, ter merila za sprejemanje pravih odločitev v vsakem posameznem primeru.

4.5 EESO predlaga, naj Komisija zagotovi, da se načrti za povodja iz člena 9 in Priloge A utemeljijo z naslednjimi načeli in ukrepi:

- vračanje obalnih in vodnih sistemov v njihovo naravno stanje, spodbujanje reševanja naravnih področij in naravnega samoregulativnega delovanja povodij (pogozdovanje v hribovitih območjih, varovanje mokrišč in njihovih ekosistemov, spremljanje erozije in sedimentacije v vodnih tokovih, programi odkrivanja novih uporab itd.);
- načelo doseganja trajnostnega razvoja v poplavnih področjih z:
 - ocenjevanjem obstoječih gospodarskih možnosti uporabe zemljišča na teh področjih, torej uporabe, ki je združljiva z naravnim delovanjem poplav;
 - načrtovanjem prehoda na te modele na različnih področjih načrtovanja, zlasti na področju načrtovanja uporabe zemljišč.

4.6 Da bi povečali sodelovanje civilne družbe pri preprečevanju tveganja poplav in njihovih posledic, je treba v vseh državah članicah pripraviti sistem informiranja in sodelovanja, kakor je predvideno v členu 14 Okvirne direktive o vodah. Zaradi tega bi morali ukrepi za sodelovanje obsegati tako načrte obvladovanja kakor tudi predhodne ocene.

V Bruslju, 17. maja 2006

Predsednica Evropskega ekonomsko-socialnega
odbora
Anne-Marie SIGMUND

⁽⁵⁾ Glej točki 3.2 in 3.3 mnenja CESE 125/2005 (UL C 221 z dne 8.9.2005)